

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 11474 / 8 APR. 2024

Domnului Ing. Ranga Sorin-Radu

Primar

PRIMĂRIA COMUNEI COJOCNA, JUDEȚUL CLUJ

Telefon: 0264-234075; Fax: 0264-234075, 285172

Email: admcojocna@yahoo.com; cojocna@cj.e-adm

RECOMANDAREA

Nr. 80 din 8 APR. 2024

referitoare la respectarea prevederilor art. 49 din Constituție

În contextul prevederilor 22 (dreptul la viață și la integritate fizică și psihică) și art. 49 (protecția copiilor și a tinerilor) din Constituția României, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, în vederea verificării situației unei minore, în vârstă de ani, care la data de 14 februarie, în jurul orei 12.10, în localitatea Cojocna, ar fi fost accidentată de un autoturism condus de un bărbat de de ani.

În instrumentarea sesizării din oficiu au fost solicitate date de la Inspectoratul de Poliție Județean Cluj și de la Primăria comunei Cojocna.

Analizând informațiile comunicate de către instituțiile sesizate se remarcă faptul că *minora* , CNP cu domiciliul în comuna Cojocna, str. nr. este expusă riscului de neglijare în familie, autoritățile locale cunoscând că minora nu frecventează cursurile școlare deși are vârsta de ani.

Având în vedere situația de risc în care se află minora se imune o evaluare detaliată a situației acesteia, completarea Fișei de identificare a riscurilor pentru și luarea unor măsuri concrete pentru protejarea drepturilor și intereselor acesteia.

Cadrul legal incident:

- **Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare – **art. 2 alin 4** - *Principiul interesului superior al copilului va*

prevala în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, **întreprinse de autoritățile publice și de organismele private autorizate, precum și în cauzele soluționate de instanțele judecătorești.**

Raportându-ne la prevederile **Art. 39 alin. (1)**, observăm că, **serviciul public de asistență socială va lua toate măsurile necesare pentru depistarea precoce a situațiilor de risc care pot determina separarea copilului de părinții săi, precum și pentru prevenirea comportamentelor abuzive ale părinților și a violenței în familie.**

Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva abuzului, neglijării, exploatării, traficului, migrației ilegale, răpirii, violenței, pornografiei prin internet, precum și a oricăror forme de violență, indiferent de mediul în care acesta se află: familie, instituții de învățământ, medicale, de protecție, medii de cercetare a infracțiunilor și de reabilitare detenție, internet, mass-media, locuri de muncă, medii sportive, comunitate etc (Art. 89 alin. (1), iar potrivit alin. (3) angajații instituțiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente au obligația de a sesiza de urgență direcția generală de asistență socială și protecția Copilului.

Definiția neglijării minorului este data de art. 94 alin. (2), prin neglijarea copilului se înțelege omisiunea, voluntară sau involuntară, a unei persoane care are responsabilitatea creșterii, îngrijirii sau educării copilului de a lua orice măsură pe care o presupune îndeplinirea acestei responsabilități, care pune în pericol viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului și poate îmbrăca mai multe forme.

Serviciile publice de asistență socială organizate la nivelul municipiilor și orașelor, precum și persoanele cu atribuții de asistență socială din aparatul propriu al consiliilor locale comunale îndeplinesc în domeniul protecției copilului următoarele atribuții: **a) monitorizează și analizează situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor, asigurând centralizarea și sintetizarea datelor și informațiilor relevante, în baza unei fișe de monitorizare aprobate prin ordin al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice; b) realizează activitatea de prevenire a separării copilului de familia sa; c) identifică și evaluează situațiile care impun acordarea de servicii și/sau prestații pentru prevenirea separării copilului de familia sa; d) elaborează documentația necesară pentru acordarea serviciilor și/sau prestațiilor și acordă aceste servicii și/sau prestații, în condițiile legii; e) asigură consilierea și informarea familiilor cu copii în întreținere asupra drepturilor și obligațiilor acestora, asupra drepturilor copilului și asupra serviciilor disponibile pe plan local; Art. 118 alin.(1)).**

- Hotărârea de Guvern nr. 691/2015 pentru aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și a serviciilor de care aceștia pot beneficia, precum și pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și a modelului standard al documentelor elaborate de către acestea, cu modificările și completările ulterioare;

Sublinem, cu titlu de exemplu, prevederile art. 5 alin. (2) "În funcție de comportamentele la risc, copilul poate fi în situație de risc în familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui dacă: f) familia are unul sau mai mulți copii în sistemul de protecție specială; art. 5 alin. (4) În funcție de nivelul de educație a membrilor săi, copilul poate fi în situație de risc în familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui dacă: b) familia are unul sau mai mulți copii cu vârstă școlară care nu frecventează cursurile unei forme de învățământ obligatoriu; c) familia are unul sau mai mulți copii care au abandonat timpuriu școala;

Obligația Direcției/Serviciului public de asistență socială de a identifica cu prioritate copii aflați în situație de risc din unitatea lor administrativ-teritorială este reglementată de art. 6 alin. (1).

În activitatea de identificare a situației de risc la care poate fi supus copilul, serviciul public de asistență socială utilizează următoarele instrumente: fișa de observație și fișa de identificare a riscurilor (Art. 7 alin. (1)), iar în situația în care în urma completării fișei de identificare a riscurilor se confirmă existența a cel puțin uneia dintre situațiile prevăzute la art. 5 alin. (1)-(6), în termen de 30 de zile de la completare reprezentantul serviciului public de asistență socială **întocmește planul de servicii** (Art. 10 alin. (1)).

În situația în care reprezentantul serviciului public de asistență socială are suspiciuni, în orice etapă a implicării sale, cu privire la existența unei situații de abuz, **neglijare**, exploatare și orice altă formă de violență, acesta are obligația să sesizeze de îndată direcția generală de asistență socială și protecția copilului. (art. 12 alin. (1)) iar conform prevederilor alin. (2), direcția generală de asistență socială și protecția copilului are **obligația** de a verifica suspiciunea în termen de cel mult 48 de ore de la primirea sesizării..

Legea nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie stabilește cadrul legal privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie, statuând în mod expres că activitatea de prevenire a separării copilului de familie potrivit prevederilor art. 118 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare se realizează de către serviciul public de asistență socială de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor.

Pentru prevenirea separării copilului de familie, serviciul public de asistență socială are obligația de a sprijini familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea unui copil care poate fi în risc de separare, dacă familia, în funcție de situația economică și condițiile de locuit ale acesteia, se află în una dintre următoarele situațiile de vulnerabilitate detaliate în **art. 5 din Legea nr. 156/2023**. De asemenea, **art. 4 din Legea nr. 156/2023** reglementează expres situațiile în care copilul este considerat în risc de separare de familie; (Art. 4 alin. (2) Copilul este considerat a fi în risc de separare și în anumite situații de vulnerabilitate cu care se confruntă, cum ar fi comportamentul delinvent, părăsirea repetată a domiciliului, consumul de alcool și de droguri, tentativă de suicid și **abandonul școlar**, chiar dacă familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui nu se confruntă cu nicio una dintre situațiile prevăzute la alin. (1)).

Potrivit prevederilor art. 13 (1) din **Legea nr. 198/2023 a învățământului preuniversitar**, învățământul obligatoriu cuprinde învățământul preșcolar, învățământul primar, învățământul gimnazial și învățământul liceal. Părinții sau reprezentantul legal au obligația să asigure participarea la cursuri a beneficiarului primar minor pe întreaga perioadă a învățământului obligatoriu. Nerespectarea obligației constituie contravenție (art. 14).

Raportat la cele ce preced se desprind următoarele:

Autoritățile administrației publice locale au obligația de a sprijini părinții sau, după caz, alt reprezentant legal al copilului în realizarea obligațiilor ce le revin cu privire la copil, dezvoltând și asigurând în acest scop servicii diversificate, accesibile și de calitate, corespunzătoare nevoilor copilului (conf. Art. 5 alin.3 din Legea nr. 272/2004, republicată).

Respectarea și garantarea drepturilor copilului se realizează prin promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului, intervenția multisectorială și parteneriatul dintre instituțiile publice, celeritate în luarea oricărei decizii cu privire la copil, asigurarea protecției împotriva abuzului, neglijării, exploatării și oricărei forme de violență asupra copilului, acestea fiind doar câteva dintre principiile statuate în Legea nr. 272/2004, republicată (art.6).

Reprezentanții primăriei comunei Cojocna au efectuat demersuri în protejarea și respectarea drepturilor minorei [redacted], CNP [redacted], cu domiciliul în comuna Cojocna, str. [redacted], nr. [redacted] prin încercarea de responsabilizare a părinților însă apreciem că acestea trebuie aprofundate, raportat la situațiile de risc în care se poate afla minora, în cadrul familiei. Acumularea unui număr mare de absențe de la cursuri, riscul de părăsire timpurie a învățământului obligatoriu, indică o posibilă suspiciune de neglijare a acesteia în familie.

Frecventarea cursurilor școlare nu este doar o obligație legală, ci și un drept al copilului de a primi educație și de a se dezvolta în mod adecvat. Instituțiile de învățământ și autoritățile sunt responsabile să monitorizeze și să asigure participarea tuturor copiilor la educație.

În temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României coroborat cu și ale art. 15 și art. 24 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

Primarul comunei Cojocna, județul Cluj, în temeiul art. 154 din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul Administrativ care îi conferă funcția de garant al respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, în calitate sa de autoritate publică executivă a administrației publice locale, *va dispune măsurile necesare pentru:*

